

Begäran om avslut av uppdrag gällande beslut fattade av kommunfullmäktige och förslag på nya fokusområden och mål för kommunfullmäktige

Sammanfattning

Lundakvintetten har inkommit med förslag till nya fokusområden och mål för kommunfullmäktige. Förslaget ligger i linje med den beslutade styrmodellen för Lunds kommun vilken bygger på att kommunfullmäktige beslutar om fokusområden som alla nivåer i organisationen ska förhålla sig till. Kommunfullmäktige beslutar också om prioriterade mål som är strategiskt viktiga för att nå framgång inom respektive fokusområde. Förslaget innebär även att samtliga nämnder och styrelser ska besluta om särskilda indikatorer för att följa sin del av måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål.

Utbildningsnämnden och barn- och skolnämnden har inkommit med begäran om att få avsluta fem uppdrag som kommunfullmäktige ursprungligen beslutat om. Besluten avser; införande av lärlingslöner, fria fruktstunder, utvecklingsstöd till idrottsprofiler i skolan, fortbildningskonto för lärare samt handledarbonus för lärare.

Nämnderna vill därmed bli befriade från uppdragen och i stället lägga motsvarande budgetmedel in i underlaget för beräkning av elevpeng för att underlätta arbetet med att nå en ekonomi i balans 2020.

Samtidigt har kommunstyrelsen inkommit med begäran om att få avsluta två uppdrag; vita jobb och bioteknikindustriellt centrum samt att ändra målet om andel ekologisk mat.

Lunds kommuns budgeterade resultat för 2020 påverkas inte, men det underlättar för respektive skolnämnd att upprätthålla befintlig elevpeng samt för kommunstyrelsen att undvika icke budgeterade merkostnader.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 18 oktober 2019 dnr KS 2019/0721

2019-10-18

Diarienummer

KS 2019/0721

Skrivelse från Lundakvintetten till Lunds kommunstyrelse - Förslag på nya fokusområden och kommunfullmäktigemål, 16 oktober 2019
Bilaga 1 – bakgrundsbeskrivning av berörda uppdrag
Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 20 augusti 2019 dnr UN 2019/0468
Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse den 12 september 2019 dnr BSN 2019/4442
Utbildningsnämndens protokoll den 18 september 2019, § 107 dnr UN 2019/0468
Barn- och skolnämndens protokoll den 18 september 2019, § 68 dnr BSN 2019/4442

Barnets bästa

Enligt artikel 3 i barnkonventionen ska barnets bästa komma i främsta rummet. Kommunens resurser måste användas på sådant sätt att de kommer till bäst nytta för barnen. Åtgärder för en ekonomi i balans ska i största möjliga mån vidtas utan att inkräkta på verksamhetens omfattning och kvalitet.

Ärendet

Lunds kommuns styrmodell

Kommunfullmäktige beslutar om fokusområden som alla nämnder och styrelser ska förhålla sig till.
Kommunfullmäktige beslutar också om prioriterade mål som är strategiskt viktiga för att nå framgång inom respektive fokusområde.

Nämnder och styrelser beslutar om sina utvecklingsmål i sina verksamhetsplaner senast under december månad före respektive verksamhetsår. Nämnder och styrelser definierar själva vilka områden de vill prioritera för utveckling. Nämnder och styrelser ska förhålla sig till de gemensamma fokusområdena och besluta om utvecklingsmål som ska bidra till den egna basverksamheten eller den gemensamma utvecklingen.

I uppföljningsprocessen ska nämnder och styrelser redovisa hur de bidragit till kommunfullmäktiges mål samt på vilket sätt de bidrar till uppfyllandet av fokusområdena.

För att kunna följa och mäta utvecklingen av kommunfullmäktiges mål och nämndernas utvecklingsmål ska en eller flera målsatta (styrande) indikatorer beslutas för respektive mål. Enligt föreliggande förslag ska nämnder och styrelser besluta om särskilda indikatorer för att följa sin del av måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Nämnder och styrelser ska även besluta

2019-10-18

Diarienummer

KS 2019/0721

om en eller flera målsatta (styrande) indikatorer beslutas för respektive utvecklingsmål.

Förvaltningen tar fram mål för varje avdelning eller enhet som benämns verksamhetsmål. Dessa mål kan ha sin utgångspunkt både i utvecklingsmålen, kvalitetsstyrningen av basuppdraget och ekonomistyrningen. Varje medarbetare ska veta vad som förväntas av hen och detta ska uttryckas i den individuella utvecklingsplanen.

Lundakvintetten har inkommit med förslag till nya fokusområden och mål för kommunfullmäktige enligt bilaga.

Begäran om avslutande av uppdrag

Både utbildningsnämnden och barn- och skolnämnden har inkommit med begäran om avslut av vissa uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om sedan tidigare. Detta för att underlätta arbetet att nå en ekonomi i balans för år 2020. Besluten som önskas avslutas är:

Utbildningsnämnd:

- Införande av lärlingslöner från år 2016 och 2017 om totalt 4,0 mnkr

Effekten, om budgetmedel läggs in i elevpengen, blir att även andra kommuner med gymnasieelever i Lund kommer att debiteras ett högre pris. Detta då dagens kostnad för lärlingslöner inte påverkat priset på utbildningsplatserna trots att 75 % av eleverna som har lärlingsplatser idag är boende i annan kommun än Lund.

Gällande beslut om lärlingslöner inom utbildningsnämnden föreslår kommunkontoret att uppdraget upphävs då det bara avser två yrkeskategorier samt att med nuvarande modell är inte de kommuner som har gymnasieelever i Lunds kommun med och betalar trots att de i stor grad nyttjar lärlingsanställningar.

Barn- och skolnämnd:

- Fria fruktstunder från år 2015 om totalt 2,2 mnkr
- Utvecklingsstöd till idrottsprofiler i skolan från år 2019 om totalt 0,8 mnkr

Gällande beslut om fria fruktstunder inom barn- och skolnämnden föreslår kommunkontoret att uppdraget upphävs för att säkerställa en oförändrad nivå på andra delar i undervisning och pedagogik för årsklasser, F-3.

2019-10-18

Diarienummer

KS 2019/0721

Beslutet rörande utvecklingsstöd till idrottsprofiler i skolan föreslås oförändrad med hänsyn till att beslutet är relativt nytaget.

Utbildningsnämnd och barn- och skolnämnd:

- Fortbildningskonto för lärare från år 2018 om totalt 3,6 mnkr
- Handledarbonus för lärare från år 2019 om totalt 3,0 mnkr

Om kommunfullmäktige väljer att befria de båda skolnämnderna från uppdragen gällande fortbildningskonto för lärare och/eller handledarbonus krävs att budgetmedel som idag finns under kommunstyrelsen fördelas på de båda berörda nämnderna som tilläggsanslag 2020 med fördelningsgrund antal lärare. Detta kan kommunkontoret bistå med.

Med tanke på det administrativt tunga förfarandet och låga nyttjandet kring fortbildningskonto för lärare 2018-2019 föreslår kommunkontoret att uppdraget tas bort där motsvarande medel fördelas mellan utbildningsnämnd och barn- och skolnämnd för att inkluderas i beräkning av elevpeng 2020. På detta sätt uppnås även en likabehandling gentemot fristående skolor.

Däremot föreslår kommunkontoret att uppdraget kring handledarbonus för lärare tills vidare kvarstår i avvaktan på den planerade utvärderingen som ska ske i februari 2020.

Även kommunstyrelsen önskar att avsluta följande uppdrag:

- Vita jobb från år 2017
- Bioteknikindustriellt centrum från år 2013

samt att ändra målet gällande andel av inköpskostnaden för livsmedel som ska vara ekologisk mat:

- Målet för 2020 ska uppgå till 2019-års andel, dvs 84 %. Detta istället för ursprunglig målsättning om 100 % till följd av kommunfullmäktiges beslut om EVP 2020-2022 om en minskad fokusering på ekologisk mat till förmån för närodlad. Ny målsättning inkluderar en besparing om 2 000 tkr som fastslogs i EVP 2020-2022.

Gällande beslut om vita jobb och bioteknikindustriellt centrum inom kommunstyrelsen föreslår styrelsen att uppdragen upphävs för att undvika merkostnader som inte inryms i kommunstyrelsens befintliga budget.

Gällande målsättningen kring ekologisk mat föreslår kommunkontoret att målet gällande andel ekologisk mat av

2019-10-18

Diarienummer

KS 2019/0721

livsmedelskostnaden ändras från 100 % till 84 % för att bättre rimma med kommunfullmäktiges beslut om EVP 2020-2022 som fastslog en minskad fokusering på ekologisk mat till förmån för närodlat med en tillhörande besparing om 2 000 tkr.

I bilaga 1 redovisas bakgrund och erfarenhet till uppdragen samt nämndernas förslag till åtgärd från och med år 2020.

Gemensamt för de båda skolnämnderna är att man önskar bli befriade från ovanstående uppdrag men där ursprungliga budgetmedel bör läggas in i underlaget för beräkning av elevpeng och därigenom komma hela verksamheten tillgodo. För kommunstyrelsens uppdrag har inga budgetmedel beviljats utan här önskar kommunstyrelsen bli befriade från uppdragen för att de inte ska generera merkostnader.

Kommunkontorets kommentarer

En generell utgångspunkt är att kommunfullmäktige styr nämnder genom reglementen, mål och driftkostnadsramar. Det ligger ett stort ansvar på nämnderna att bedriva en effektiv verksamhet med där finansiella mål och verksamhetsmässiga mål nås och där verksamheten håller god kvalitet. Nämnderna bör därför generellt ha långt gående mandat att använda tilldelade resurser på det sätt som nämnden bedömer bäst för att nå mål och uppnå god kvalitet. Utöver ramar och generella mål beslutar kommunfullmäktige emellanåt om särskilda uppdrag till nämnderna. De särskilda uppdragen följs ibland med en uppskattad kostnad men ska ändå genomföras genom den tilldelade totala ramen.

Några nämnder har nu inkommit med skrivelser där de ansöker om att bli befriade från särskilda uppdrag de har fått från kommunfullmäktige för att kunna nå mål och upprätthålla kvalitet under 2020. Utifrån resonemanget ovan uppstår det en viss konflikt där kommunfullmäktiges å ena sidan styr nämnderna med reglementen, mål och en totalram, samtidigt som kommunfullmäktige å andra sidan också styr genom särskilda uppdrag.

Givet de ekonomiska förutsättningarna inför 2020, där kommunfullmäktige har beslutat om ramar för nämnderna som förvisso är lika stora eller något större än 2019 men där kostnaderna för verksamheten ökar snabbare än ramökningen till dess omställningen för nya ekonomiska förutsättningar är genomförd, kan det vara särskilt viktigt att nämnderna ges stora mandat att avgöra hur totalramen ska användas för att nå övergripande mål och upprätthålla en god kvalitet. Det skulle i sådana fall innebära att det

2019-10-18

Diarienummer

KS 2019/0721

just nu kan finnas skäl att låta nämnderna bli befriade från uppdrag från kommunfullmäktige om detta är nödvändigt för att nämnden ska kunna ställa om verksamheten och samtidigt kunna nå övergripande mål och kunna upprätthålla en god kvalitet i verksamheten.

Mot denna bakgrund föreslår kommunkontoret att kommunfullmäktige befriar de nämnder som inkommit med skrivelser.

Ekonomiska konsekvenser

Lunds budgeterade resultat 2020 om +141,5 mkr påverkas inte om nämnderna blir befriade från vissa uppdrag, då budgetmedel kvarstår i verksamheten. Däremot kan de båda skolnämnderna lägga motsvarande budgetbelopp i elevpengen och därmed underlätta arbetet att nå en ekonomi i balans.

Kommunstyrelsens har inte erhållit några riktade budgetmedel för de uppdrag man önskar bli befriade ifrån, den ekonomiska konsekvensen blir då att merkostnader kan undvikas om uppdragen tas bort.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Att anta förslag till nya fokusområden och kommunfullmäktigemål,

- att avsluta uppdrag till utbildningsnämnden avseende lärlingslöner från och med 2020 där motsvarande medel läggs in i underlaget för beräkning av elevpeng,
- att avsluta uppdrag till barn- och skolnämnden avseende uppdraget om fria fruktstunder från och med 2020 där motsvarande medel läggs in i underlaget för beräkning av elevpeng,
- att inte avsluta det uppdrag barn- och skolnämnden fått om utvecklingsstöd till idrottsprofiler i skolan,
- att avsluta uppdrag till utbildningsnämnd och barn- och skolnämnd avseende fortbildningskonto för lärare från och med 2020 där medel efter fördelning läggs in i underlaget för beräkning av elevpeng för respektive nämnd,
- att inte avsluta uppdraget till utbildningsnämnd och barn- och skolnämnd avseende uppdraget om handledarbonus för lärare,
- att avsluta kommunstyrelsens uppdrag om framtagande om strategi för vita jobb från och med 2020,

2019-10-18

Diarienummer

KS 2019/0721

- att anse kommunstyrelsens uppdrag för bioteknikindustriellt centrum avslutat från och med 2020,
att förändra målet för andel ekologisk mat av livsmedelskostnaden från 100 % till 84 % för år 2020 samt att den långsiktiga målsättningen för andelen ekologisk mat hanteras inom ramen för den pågående revideringen av LundaEko.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Carin Hillåker
Biträdande kommundirektör

Beslut expedieras till:
Berörda nämnder
Kommunkontoret/Ekonomiavdelningen
Akten